

Luuk van Middelaar

Laat Biden en Xi de wereld bijeenhouden

T oeval of niet, op de dag dat de leiders van 's werelds twintig grootste economieën bijeenkwamen op Bali, passeerde de wereldbevolking de grens van acht miljard mensen. Volgens VN-schattingen werd die symbolische baby dinsdag geboren. Hoogst waarschijnlijk in Azië, goed voor ruim vier miljard mensen, of anders Afrika, 't snelst groeiende continent.

Wij in 'het Westen' zijn op de planeet een kleiner wordende minderheid, terwijl 'de rest', zoals het soms denigrerend heet, ons langzaam ook in welvaart inhaalt.

Het is goed deze demografische verhoudingen in het achterhoofd te houden bij een blik op de G20-top. Oorlog in Europa, dus hoe moeten we met agressor Rusland omgaan? Voor Europese diplomaten was dit op Bali de kernkwestie.

President Zelensky wist het wel: per video sprak hij het gezelschap aan als „beste G19”. Het was een sneer naar Ruslands minister Lavrov, die voor de afwezige Poetin inviel. Maar ook een wens: zoals Rusland na de Krim-annexatie van 2014 uit de G8 werd gezet (die sindsdien weer G7 is), zo zou je het land nu uit de G20 moeten gooien. Dat zal echter niet gauw gebeuren.

De wereldbevolking groeit, vooral in Afrika maar ook in Azië. Daar zijn straks de markten en de innovatie

De G7/8 was en is het podium van rijke industriemachten, dus van het Westen, inclusief Japan. Onder Jeltsin en de jonge Poetin wilde ook Rusland erbij horen. De G20 daarentegen kwam in 2008 tot stand als gesprekstafel voor iedereen. Ook China, India, Brazilië, Indonesië en andere niet-westerse landen moesten meepraten over de wereldeconomie, beseften tijdens de bankencrisis. Wat toen begon te dagen, is in 2022 een evidentie: zonder China gaat het niet.

Daarom is de kwestie-Rusland op Bali een zijtoneel. Veel wezenlijker was de topontmoeting tussen Joe Biden en Xi Jinping. Drie uur lang bespraken de leiders van de zittende en de komende wereldmacht maandag hoe een nieuwe Koude Oorlog te vermijden. Het ging dus over Taiwan, strategisch brandpunt van hun relatie. Acuut escalatiegevaar schijnt afgewend. De klimaatdialog, door China opgezegd na Nancy Pelosi's provocerende Taiwanbezoek deze zomer, wordt hersteld. Ook komen er nieuwe communicatiekanalen en zal Amerika's mi-

nister van Buitenlandse Zaken Antony Blinken spoedig China bezoeken, aldus Biden. Positieve signalen.

Tegelijk neemt de economische spanning snel toe. Washington wil sinds lang (net als de EU) dat er een einde komt aan technologische piraterij en oneerlijke bevoordeling van Chinese staatsbedrijven. Beijing van zijn kant is woedend over de verscherping van Amerika's exportrestricties op halfgeleiders en andere technologie, vorige maand. Die is inderdaad fiks. China op één generatie achterstand houden volstaat niet meer, zo heeft team-Biden besloten, de rivaal moet technologisch worden „afgeknepen”. Aangezien uitgekend Taiwan 's werelds hoogwaardigste chipfabriek huisvest, vergroot deze zet de kans op een Chinese invasie of blokkade van het eiland.

T ussen dit grootmachtgeweld moeten de andere leiders laveren. Voor vrijwel alle Aziatische, Afrikaanse en Zuid-Amerikaanse landen is China inmiddels een belangrijker handelspartner dan de VS. Hetzelfde geldt echter voor veel Europese landen: zonder de Chinese markt (of zonder chips uit Taiwan) wacht hun bedrijven miserie.

Zo groeien de zorgen over een abrupte 'ontkoppeling', een splijting van de wereldhandel langs geostrategische lijnen, ook onder Amerika's bondgenoten. IMF-baas Kristalina Georgieva vreest dat „we slaapwandelen naar een wereld die bijgevolg armer en onveiliger” zal zijn. De Australische minister van Handel noemde het recente Amerikaanse exportverbod „draconisch”. In Duitsland, waar men dezer dagen de energieontkoppeling van Rusland verwerkt, waarschuwde de chef van de veiligheidsdienst: „Rusland is de storm, China is de klimaatverandering.”

Terug naar de demografie. In zijn postume boek *Factfulness* uit 2018 kwam de Zweedse arts en spreker Hans Rosling met de „pincode van de wereld”. In vier cijfers kun je handig aflezen hoe de wereldbevolking is verdeeld over de Amerika's, het wijde Europa, Afrika en Azië. Voor zeven miljard aardbewoners luidde de pincode 1-1-1-4. Voor het jaar 2100 voorspelde Rosling 1-1-4-5, dus demografische stabiliteit in Amerika en Europa, en groei in vooral Afrika maar ook Azië. Daar zijn in de toekomst de markten, de innovatie, de dynamiek.

Wij in Europa mogen hopen dat Biden en Xi (en hun opvolgers) de wereld nog even bijeenhouden. Als we economisch worden teruggeworpen op de door de VS beschermde Atlantische ruimte, terwijl China heel Azië en Afrika, misschien zelfs Zuid-Amerika domineert, kantelen de verhoudingen, en dan wordt het Westen zelf 'de rest'.